

(۱) وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبُدِنَا إِلَّا بِالْحَقِّ (دخان ۳۸ و ۳۹)

- * در پس تک تک موجودات جهان هدفی وجود دارد، زیرا خالق آنها خدایی حکیم است.
- * «بالحق» در اینجا به معنای هدفدار بودن آسمان ها و زمین است.
- * جهان آفرینش بی هدف نیست و هر موجودی بر اساس برنامه ی حساب شده ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه ای در حرکت است.
- *** دقت کنید که در این آیه ی مبارکه بازیچه نیافرینی مقدم بر هدفمندی بیان شده است.
- *** این آیه به ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی اشاره دارد. (درس ۴ سال ۴م)

(۲) وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (ذاریات ۵۶)

- * هدف خداوند از آفرینش جن و انسان خدا و بندگی اوست.
- * با توجه به اینکه روح انسان بی نهایت طلب است شایسته است که تنها خدا و بندگی او را به عنوان هدف نهایی انتخاب کند.
- * منظور از «لیعبدون» فقط انجام برخی اعمال عبادی مثل نماز و روزه نیست.
- * منظور از «لیعبدون» هر حرکت و عملی است که برای کسب رضایت خداوند و بر اساس معیارهای دینی صورت گیرد.

(۳) قُلْ إِنْ صَلَّاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (انعام ۱۶۲)

- * این آیه کامل ترین تعبیر قرآن درباره «زندگی به خاطر خداست.»
- * اگر هدف و مقصد خدا باشد خوشحالی ها و ناراحتی ها و شکست و پیروزی و بسیاری از مفاهیم کلیدی زندگی تعریف جدیدی پیدا می کنند.
- * این نوع بندگی است که باعث می شود انسان شایسته ی دریافت لطف و رحمت ویژه ی خداوند شود.
- *** زمینه ساز لطف و رحمت الهی عبودیت خالصانه است.
- *** این آیه اشاره دارد به اخلاص در بندگی (درس ۴ سال ۴م و ۵م)

(۴) مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ (نساء ۱۳۴)

- * افراد زیرک با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف با یک تیر چند نشان را می زنند.
- * به میزانی که هدف جامع تر باشد، هدف های بیشتری را در درون خود جای می دهد.
- * جامع ترین هدف خداست، هر کس خدا را به عنوان هدف قرار دهد هم به آخرت خواهد رسید و هم به دنیا.

این آیه هم مفهوم است با ابیات:

فوی قمر بهتر، یا آنکه قمر سازد؟

ای دوست شکر بهتر یا آنکه شکر سازد؟

یا آنکه بر آرد گل، صد نرگس تر سازد؟

ای باغ توپی خوش تر یا گلشن و گل در تو؟

یا آنکه به هر لفظه صد عقل و نظر سازد؟

ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش؟

*** نکته ویژه و ارتباط این چهار آیه ی درس اول با یکدیگر ***

آیه ی اول بیانگر هدفدار بودن جهان است. **در آیه ی دوم** به انسان به عنوان یک موجود ویژه در جهان هستی پرداخته است. یعنی با نگاه ویژه ای به انسان در جهان هستی، هدف از خلقت او را بیان کرده است، که آن خدا و بندگی اوست.

آیه ی سوم به نوعی تفسیر «لیعبدون» در آیه ی دوم است. یعنی عبادت فقط انجام برخی اعمال عبادی چون نماز و روزه نیست.

منظور از «لیعبدون» این است که نه تنها نماز بلکه زندگی و مرگ و تمامی اعمالمان باید به خاطر خدا باشد. که اگر چنین باشد **آیه ی**

چهارم تحقق پیدا می کند. یعنی اگر همه ی کارهای ما و هدفمان فقط خدا باشد هم به آخرت خواهیم رسید و هم به دنیا.

به ارتباط این چهار آیه توجه شود